

קהילתנו

מהנעשה והנשמע בבית מדרשנו

יוצא לאור ע"י קהילת חסידי אשלג טלז סטון

גיליון מס' 76 פרשת בהעלותך ה'תש"פ

כניסת השבת יציאת השבת ר"ת טיש 'בואי כלה' הפטרה:

המאור שבתורה

מאמר שבועי ע"פ תורת רבותינו הקדושים

בהעלותך את הנרות – מי צריך את מי?

אך בל נטעה לחשוב שהקב"ה משפיע שפע עלינו רק בתנאים מסוימים, בבחינת "אם תתנו – תקבלו, לא תתנו – לא תקבלו". חלילה וחלילה. הקב"ה יכול להשפיע אין סוף מטובו, גם מבלי מצוותינו, אלא שהמצוות נועדו עבורנו, כדי שנתחנך בהן לרצות להשפיע.

וזו בעצם שאלת הגמרא "וכי לאורה הוא צריך?".

ולכן מעשה המנורה בא לרמז על עבודתנו, היינו שנכשיר את עצמנו שתהיה כוונתנו רק להשפיע. וזה שמביאה הגמרא – וכי לאורנו הוא צריך? היעלה על הדעת, שאין ה' יכול לתת לנו כל טוב בלי שנעשה מעשים טובים? הרי ישראל הלכו 40 שנה במדבר ואכלו קן משמים, היינו אתערותא דלעילא בלבד, ואף על פי כן היה להם כל טוב, דהלא נקראים "זור דעה", תואר שאין כמותו בשום דור.

והתוספות הקשו – אמאי נקט 40 שנה במדבר, הרי כל העולם הולכים לאורו של מקום! היינו שכללות העולם בין יהודים ובין אומות העולם ניזונים בלי שום התערורת, דהיינו ה' לא זקוק למעשה תורה ומצוות שלנו, אלא שזה רק בשבילנו,

כדי שנכשיר עצמנו שתהיה כוונתנו להשפיע, ואז תהיה שלמות בקבלת ההטבה של ה'. ועוד: כל העולם ניזונים בתזונה גשמית, גם בלי מעשים טובים מצידם, לא חייבים להיות מעשים טובים דווקא, כי השם יתברך לא נזקק למעשים טובים כדי להשפיע. שאם תאמר כך, אזי עשית את הבורא והשפעתו תלויים במעשי התחתונים, וזאת לא ניתן להיאמר.

וזהו שאמר "עדות היא לבאי עולם שהשכינה שורה בישראל", היינו, שבאמת ה' הוא הפועל, הוא לבדו עשה עושה ויעשה לכל המעשים, אפילו בלי עבודתנו. "מהי עדות? זהו נר מערבי, שממנה היה מדליק ובה היה מסיים". פירושו: "אם ההטבה תלויה במעשה ידינו, אז הנר המערבי לא צריך להאיר יותר מכפי השמן שנותנים בו, אלא לפי מעשינו, ולכן הוא מאיר יותר מכמות השמן שנותנים בו, שזה מראה שה' נותן לנו לא לפי מעשינו דווקא."

"דבר אל אהרן ואמרת אליו: בהעלותך את הנרות אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות."

פירש רש"י: "כדי שלא יאמרו לאורה הוא צריך, ולכן הנרות צריכים להאיר לכיוון הנר המרכזי".

וזו פליאה גדולה: כי מי יעלה על דעתו שהשם יתברך שהוא בלא גוף יישאל עליו "וכי לאורה הוא צריך?" (שבת כ"ב ע"ב), הרי כל בר דעת למד ומבין שבמשך כל 40 שנות הליכה במדבר הקב"ה בכבודו ובעצמו האיר את דרכם. נו, ומה מקום לגמרא לשאול שהקב"ה זקוק לאור הגשמי?!... פלא.

ננסה לחדור למעבה הדברים, עד כמה שידינו יד קהה משגת.

תכלית הבריאה – להיטיב לנבראים. אולם אליה וקוץ בה, עם קבלת השכר אנו עלולים לחוש באותה בוושה שמימית הנקראת "נהמא דכיסופא", כלומר אוכלי חינם, מקבלים שכר ולא נותנים דבר לצורך כך.

הנה כי כן, תכלית המצוות וכוונתן היא לחנך את הנבראים לחיות למען זולתם באופן קיצוני, עד שנגיע לאהבת אלקים ואדם באופן מוחלט. ואז כאשר נקבל את הטבתו יתברך, יהיה זה

למען הסב לו יתברך נחת רוח ולא לתועלת עצמינו, שבזה תהיה הנאתנו מושלמת, מטעם שלא תהיה בה שום בוושה. כי שורש הבוושה הוא בהיות האדם עסוק במילוי תאוותיו שלו.

ועוד: אם אכן כוונתנו תהיה להשפיע טובה בעולם ולהשיג שלמות במתנות המלך, אזי רק אז נוכל לקבל שפע והארה אלוקיים לאין שיעור. אך אם חלילה יהודי מקבל את ההארה האלוקית על מנת לקבל את השובע והעידון ממנה למען עצמו והנאתו, אזי השביעה – בסופו של דבר – מכבה את התענוג.

מנורת הזהב ואורה היא הרמז לאור אשר מתגלה בתחתונים. אנו, עובדי ה', מקיימי מצוותיו ולומדי תורתו על ידי התערורתנו למטה, מעוררים את הלמעלה, ועל ידי מצוותינו ממשיכים שפע מן העליונים.

שאלות ותשובות בדברי רבותינו

ניתן לשלוח שאלות ל-0548sd@gmail.com

יתירה לו היינו קמים ומתנסחים בשפה ברורה ונחרצת כדלהלן:

וכי חסרים בעולם יראי שמים ועובדי ה' במסירות נפש? תלמידי חכמים וגאונים או בעלי תפילה ודביקות? גומלי חסדים בכל לבבם ומאודם או פרושים כשרפי מעלה מכל הבלי עולם? ואם בדורינו קשה לפעמים למצוא אישים שכאלה, כמויות נדיבות, אך בדורות קודמים וודאי היו רבים כאלה, א"כ מה ייחד אם כן, ייחוד שניכר לעין גם כלפי חוץ, את תלמידי רבותינו, מה ייחד אותם אז ומה מייחד היום את כל ההולכים לאורם של רבותינו?

מידה אחת! **אמת!** ולא סתם אמת אלא: **אמת לאמיתה!**

מי שליבו פתוח לחוש אותה, לחוש את האמת הצרופה והמזוקקת, את האמת הטהורה והזכה והצלולה והנוקבת והיוקדת שכל אות ואת שבכתבי רבותינו, אותה אמת שחתום בכל שורה ושורה במאמרי 'ברכת שלום', חזור בה מעבר אל עבר, ומי שמזהה את האמת הזו –נדבק בה כהידבק ברזל אל גוש המגנט, ושום דבר כבר לא יוכל יותר להפריד אותו ממנה לעולמים. מי שלא מזהה אותה –

יישאר תמיד מחוץ למפתח, אם כמתנגד ואם כאדיש.

חסידי אשלג היו אלה שאנחתם הייתה אנחת אמיתית ושמתם שמחה אמיתית, הלב שלהם פעם יומם ולילה פעימות של אמת וכל מבע הפנים שלהם, מבע העינים שלהם כל הרמ"ח והשס"ה ההילוך והתנועה, הכל קרן אמת. חסידי אשלג היו כאלה שהרגישו תמיד את שפל מצבם, שפל מצבו של האדם בעולם הזה, באמת. שהרגישו שייכות עמוקה ופנימית כל כך לעבודת האמונה, היה להם סוג של קשר מתמיד עם מהות האמת הנעלמת והנסתרת מעיני כל.

האמת הזו שאנחנו מדברים עליהם, חותרים אחריה ומסים לשיר את שירתה ושלאת את משליה היא מסוג האמת שמתארים בבית מדרשה של השרף מקצק או בישיבתם של המגיד מנוברהדוק. אותה אמת חריפה ותובענית שדרישתה היא להימנע באופן קיצוני מעשית מעשים שאינם נובעים מפנימיות הלב, ולהיבדק ללא פשרות לסילוק כל שכבות ה'חיצונית' העוטפות ומכסות את הנקודה הפנימית והעמוקה ביותר שבנפש.

לכבוד מערכת 'קהילתנו', כאחד מבני החבורה הזוכה להימנות בחבורת הבחורים ההולכים לאורם ומשנתם של רבותינו, זכיתי לשבת ולהנות מזיו השכינה בשיעורו של כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א, בספר 'מתן תורה שנמסר במיוחד בימים אלו, ימי ה'קורונה'. ועכשיו לאחר שחזרנו בסייעתא דשמיא ביתר שאת ויתר עוז להיכלי הישיבות הקדושות, התעורר בליבלי מספר שאלות, שאשמח לקבל מענה עליהם.

בשנה שעברה בלומדי בשיעור ב' בישיבה קטנה, התעורר ויכוח ביני לבין חברי על דרכי החסידות והתחלתי להסביר לחברי את העקרונות של רבותינו בענין מצות 'ואהבת לרעך כמוך' – שהוא הכלל הגדול שעליו עומד כל התרי"ג מצוות, וחברי טען שאמנם הדבר נכון, אבל הדברים קשים לקבלם מאחר שלא מצינו ספרי חסידות

המדברים באופן שכוה, וכך נעמדתי בנוך מחמת חוסר השכלתי בספרי חסידות אחרים, וע"כ עכשיו בחזרי לישיבה אשמח לקבל מענה לשאלות הבאות שיחדדו בפני את הדברים הייטב, א. במה מתייחדת חסידות אשלג? ב. מדוע לא מצינו בספרי חסידות שביארו את הדברים בסגנון ובתוקף שביארו אותם רבותינו, האם זו דרך חדשה של רבותינו. ג. האם מהראוי ללמוד את כתבי רבותינו בהיכלי הישיבות, וא"כ באיזה אופן.

תשובה: שמחתי לקבל את מכתבך, ואני יענה על ראשון ראשון ועל אחרון אחרון.

על שאלתכם, במה מתייחדת חסידות אשלג?

אם היינו מתבקשים להביא לידי ביטוי חד ושנון במה מצטיינת ומתייחדת היכלם של רבותינו הק' משאר היכלות של קדושה הנמצאים בכל חצרות היהדות, דומה שלא היו מאשימים אותנו בחטא של גזמא והפלה

מן הגנזך

כתבי יד עתיקים וגנזחים מרבותינו

פניית ועד שכונת תושבי גבעת שאול להרא"ה קוק

בראשית דרכו בארץ ישראל ביקש רבנו בעל הסולם להסתייר את גדלותו ולהתפרנס מיגיע כפיו. הוא הביא עמו מכשירים לייצור סבון וכלים לעיבוד עורות, וכונתו הייתה לקבץ סביבו קבוצת תלמידים ולשלב תורה ועבודה. אולם תוך זמן קצר התגלה על ידי יהודים שהכירוהו עוד מפולין כדיון ידוע ומובד, והם הפצירו בו לחזור לפעילות רבנית.

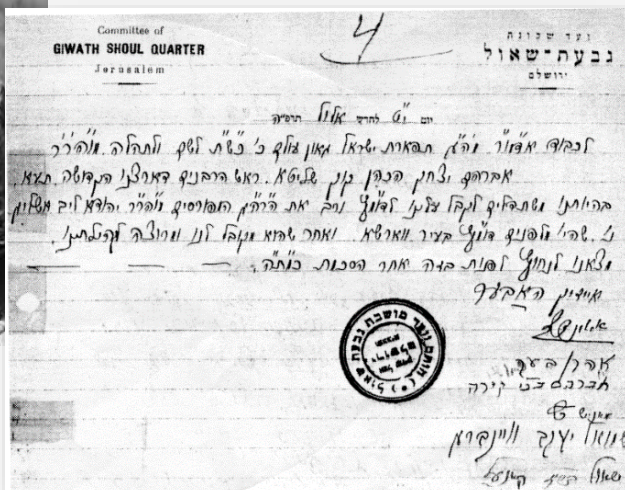
בשנת תרפ"ד (1924) העתיק בעל הסולם את מגוריו לגבעת שאול, והתמנה כרב השכונה וכמורה צדק בהמלצתו של הרב קוק, שכיהן באותה תקופה כרבה הראשי של ארץ ישראל.

ועד שכונת גבעת-שאול
ירושלים

יום י"ט לחודש אלול תרפ"ה

לכבוד אדמו"ר מה"ג תפארת ישראל גאון עולם כ' כש"ת לשם ולתהלה מוהר"ר אברהם יצחק הכהן קוק שליט"א. ראשי הרבנים דארצנו הקדושה תו"א. בהיותנו משתדלים לקבל עלינו לדומ"ץ ורב את הרה"ג המפורסים מוהר"ר יהודא ליב אשלג נ'. שהי' מלפנים דומ"ץ בעיר ווארשא. ואחר שהוא מקובל לנו ומרוצה לקהילתנו מצאנו לנחוץ לפנות בזה אחר הסכמת כמת"ה

[מקום החותמים] [מקום החותם של ועד השכונה]

מאת הרב שפטיהו שי סגל הלוי שיחי

לשמור באהבת חברים את מתנת התורה

"בכל יום טוב מובא מצדיקים העניין, שאחר היו"ט [=היום-טוב (וכן הפירוש בהמשך)] נצרך זהירות, שהצד שכנגד [לקדושה], לא יחטוף מה שקיבלנו בהיו"ט, ובפרט בהיו"ט הקדוש והנורא של מתן תורה" ("שיחות התחזקות" לרב צבי מאיר זילברברג שליט"א, פרשת נשא, יו"ט שני של שבועות, תשנ"ו, ב; במהדורת תש"ס עמוד ס"ט)

מתנות הרוח בהן זכינו בתוך כלל ישראל בזמן מתן תורתנו, חג השבועות, כמו: הכרה מעמיקה בגדלות ה' ומידות השתוות הצורה עימו יתברך, חייבות שימור וטיפול זהיר, לבל יאבדו בשחיקת מירוץ החיים, קשייהם – ופיתוייהם.

ועל כך כתב אדמו"ר ר"מ מגור ב"אמרי אמת" (פרשת שמיני תרצ"ג):

"...מפני שאין ביכולת להיות תמיד במדריגה גבוהה, ולכן צריך להשגיח, שאפילו כשנופלים [ח"ו] – יוכלו להחזיק בכח ש[נתגלה כבר] מקודם (השווה: "ברכת שלום – מאמרים" תשמ"ז, מאמר ל"א: "מהו כריתת ברית בעבודה?"). וזה [הוא כח מידת] 'החסידות', כדאיתא [כמו שמצוי וכתוב] בזהר הקדוש (תיקונים א ב), 'איזהו חסיד? המתחסד עם קונו', [וכוונתו:] עם קינו, דעביד ליה קן בלביה [שעושה לו – האדם לקונו – כביכול קן בליבו של האדם, שבתוכו מקננים הרעיונות וההכרות המדובקים בבורא, ומולידים חיות חדשה וכוונות טהורות במעשים טובים]:

[וכן] כתיב (תהלים ל"ב, ו), 'על זאת תפלל כל חסיד אליך לעת מצא', [שבזה רומז, ש] כשמוצאים משהו [מציאה והישג רוחניים], צריכים להשגיח שיהיה דבר של קיימא [שיתקיים אצלו, יאיר וישפיע, ולא יתפוגג בשטף חיי המעשה / האפרוריות / היצרים] [כמו שמצוי וכתוב] בזהר הקדוש (תקוני זוהר תיקונא קדמאה י"ה, א') אף על גב דאנת תסתלק וכו' דיוקנך לא אתעדי מנאי לעלם [למרות שאתה תסתלק, דיוקנך לא יעבור ממני לעולם (כך אומרת השכינה להוי"ה יתברך המתגלה בה)], היינו שנשאר דיוקן מהאור..."

והנה, עצה מרכזית מאוד כיצד לשמר את המתנה והדחף הרוחניים שחווינו במתן תורה, היא לדבוק באהבת ישראל; שצינור מרכזי שלה בבית מדרשנו נמצא באהבת חברים, לטפחה ולהעמיקה.

הנה, כך זה עובד:

(א) כבר הבאנו לא מכבר את דברי ר' נחמן מברסלב (שיחות הר"ן צ"א) על כך, ועדיין כדאי לחזור על תורף הדברים:

"סגולה להתמדה שזינקה להיות מתמיד בלמודו הוא להזהר לבלי לדבר על שום איש יש"ר... וכל אהד מיש"ר לא יש לו אות בתורה כי ששים רבוא אותיות התורה כנגד ששים רבוא נשמות יש"ר וכל שיש חסרון באהד מיש"ר לא נמצא שיש חסרון בשמות יש"ר... פנ"ל ועל פן בנפשי אי אפ"ש לא אהב את התורה בשלמות אלא בש"ינקה מלדבר על שום יש"ר ולבלי למצא שום חסרון בשום יש"ר... דהיינו שזינקה לבלי לדבר ולבלי למצא שום חסרון בשום יש"ר ושהוא אות מהתורה, נמצא ש"אז תורת ה' תמימה בלי שום חסרון ומום, אזי הוא משיבת נפש", פי א' דיקא זוכין לאהבת התורה ומרגישים טעם מתיקות התורה שמש"יכה את הנפש מאחר שאין בה שום חסרון פנ"ל ואז זוכין להתמדה..."

(ב) ולהפך, ע"י קלקול מידת החסד ושאר צדדי אהבת הזולת, עלולים להפסיד את כל התורה:

"שרואים, שקורה היה גדול ונורא [במדרגתו] מאוד מאוד, [שזכה להיות] מטועני הארון [=נושאי ארון הברית], פיקח, עשיר בדעת והשגות [רוחניות], [בעל] רוח הקודש, שלשלת גדולה תצא ממנו [משוררי המקדש וספר תהילים, שמואל הנביא ועוד]... ואף על פי כן, ע"י עניינים של מידות, בין אדם לחברו, גרם לעצמו ולמאות קדושי עליונים חורבן... ולא עניינים גלויים של מידות לא טובות, רק עניינים עמוקים שאף אחד לא ידע מהם... יש בתוך כל יהודי כל הכוחות השפלים, ואם לא זוכים, בעזרת אבינו שבשמיים, מקור הרהמים והחסדים, לתקן כל הדברים האלו, השם ירחם מה יכול ליעשות"..." ("שיחות התחזקות" לרב צבי מאיר זילברברג שליט"א, פרשת קורח תשנ"ו, ב; במהדורת תש"ס עמוד קנ"ג-קנ"ד).

(ג) שורש לכל המשימה הזו, הוא תוכנית חיינו כפי שגילו לנו רבותינו נ"ע: להפוך בקיום תורה ומצוות את מידת הקבלה בחיינו – למידת ההשפעה והחסד; מה שנותן לתורה בסיס ומרחב פעולה, להתגלות ולהאיר את אורה האלוקי בעולם דרך אישיות האדם הישראלי המתוקן – והאומה המקודשת.

וכך למשל כתב הרב"ש זצ"ל (אגרת ח', ד' חשון תש"ז, לונדון):

"...הנה כל עבודה שיש לנו הוא רק להפוך את הקבלה בעל מנת להשפיע. ודבר זה הוא נגד טבענו ורצוננו, אלא שניתן לנו סגולה תורה ומצוות, שעל ידי זה משיגים כח ועצמה להכניע את גופנו להיות כל כוונותינו לה' יתברך. וזה עניין לעסוק בתורה [המתקנת את האדם] ע"י המאור שבה (ראו "הקדמה לתלמוד עשר הספירות" אותיות ט"ז, ל"ג, קמ"א ועוד), וגם לעסוק בגמילות חסדים, שהוא ענין אהבת זולת, שע"י שני אלה יכולין לצאת מבחינת קבלה ולזכות לבחינת השפעה..."

ושורש לזה מצוי הרבה בכתבי בעל "הסולם". למשל על לשון הזוהר (זוהר חדש פרשת ואתחנן מאמר "קו המדה" אות נ"ג):

"רבוני קיימא על עיגולא, נעיגולא על אורכא, ואורכא על עומקא, ועומקא על רומא, ורומא על פותיא..."

כתב בפירוש הסולם: "שהחכמה שהיא סוד 'רום' אין לה קיום זולת בהתלבשותה בחסדים, הנקראים 'רוחב'..."

יהי רצון שנזכה לבנות בסיס איתן לקבלת תורה מתחדשת בכל יום, בנפשנו ומעשינו!